4) Vezetési gyakorlat – alapoktatás – B-A

Módszertani útmutató
Az alapoktatás során a tanulók a jármű biztonsági ellenőrzését, technikai kezelését, a jármű feletti uralmat sajátítják el. A gépkocsi főbb részeinek bemutatásához és a biztonsági ellenőrzés elvégzéséhez a jármű kezelési útmutatójában meghatározottakat alapul kell venni.

Tárgyi feltételek
- „B" kategóriás járművezető képzésre érvényes oktatójármű-igazolással és érvényes forgalmi engedéllyel rendelkező jármű,
- a feladatok végrehajtására alkalmas méretű és kialakítású gyakorlópálya az alábbi jellemzőkkel:
    - forgalom elől elzárt terület,
    - szilárd burkolat, mely időjárástól függetlenül, a burkolat deformációja nélkül alkalmas a feladatok gyakorlására,
    - legyen alkalmas – a gyakorlást egyidejűleg végzők számának figyelembevételével – az előírt feladatok biztonságos végrehajtására,
    - kulturált WC és kézmosási lehetőség.

Személyi feltételek
A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:
- „Járművezetési gyakorlat" vagy „szakoktatói alapképzési" szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói képesítés és érvényes „B" kategóriás vezetői engedély.

Részletes tanterv
<u>Ismeretanyag</u>
- A gépkocsi főbb részei
    - A gépkocsi általános bemutatása
        - a vezetőtér bemutatása,
        - kezelőszervek a gépkocsiban,
        - műszerfal és jelzései, tájékoztató, figyelmeztető visszajelző lámpák (különösen olajnyomás, töltés, hűtőfolyadék),
        - fedélzeti számítógép bemutatása, használata (ha lehetséges),
        - kormányberendezés,
        - üzemi és rögzítőfék,
        - az ajtók nyitása, zárása, a motorháztető és a csomagtér nyitása, zárása,
        - az ablaktörlő, ablakmosó ellenőrzése, az ablakmosó folyadék utántöltésének helye,
        - a gépkocsi kötelező tartozékai (elsősegélynyújtó csomag, elakadásjelző háromszög),
        - a fűtés és a szellőzés működtetése, kapcsolása és az ellenőrzése.
    - A motor és segédberendezései
        - az olajszint ellenőrzése, olaj utántöltésének helye,
        - üzemanyag töltés helye,
        - a hűtőfolyadék szintjének ellenőrzése, utántöltésének helye.
    - A villamos berendezések
        - a világító- és jelzőberendezések működtetése,
        - a biztosítótábla.
    - Az erőátvitel

        - a tengelykapcsoló pedál holtjátékának ellenőrzése.
    - A futómű
        - a kerekek és azok rögzítése, a kerékcsere,
        - a gumiabroncs felfújása és a légnyomás ellenőrzése,
        - a gumiabroncs állapotának, illetve a mintázat mélységének ellenőrzése.
    - A kormányberendezés
        - a kormány holtjátékának ellenőrzése.
    - A fékberendezés
        - a hidraulikus fékberendezés üzemképességének ellenőrzése (fékpedálon érzékelve),
        - a fékfolyadék szintjének ellenőrzése,
        - a kézifék ellenőrzése.
    - Az elromlott jármű
        - a vontatókötél beakasztására szolgáló helyek,
        - az elakadásjelző háromszög felállítása.
- Járműkezelési és manőverezési feladatok
    - Elindulás előtti teendők
        - kötelezően előírt ellenőrzések (rendszámtábla, gumiabroncsok, kormányberendezés, világító- és fényjelző berendezések, fékberendezések) elvégzése,
        - elhelyezkedés a gépkocsiban,
        - az ülés és a visszapillantó tükrök beállítása,
        - a biztonsági öv beállítása, rögzítése és oldása,
        - a kezelőelemek ismertetése,
        - a motor beindítása.
    - Elindulás, megállás
        - elindulás,
        - haladás egyenesen I. sebességi fokozatban,
        - megállás finom fékezéssel.
    - Sebesség- és iránytartás a II sebességi fokozatban
        - iránytartás két kézzel,
        - iránytartás bal kézzel,
        - iránytartás jobb kézzel,
        - az út vonalvezetésének követése.
    - Finommenet
        - a tengelykapcsoló csúszási pontjának érzékelése,
        - folyamatos lassú haladás "kuplung-csúsztatással".
    - Hátramenet
        - elindulás, finommenet, megállás,
        - haladás a forgalmi sávon belül legalább 20 m hosszan,
        - haladás a járdaszegéllyel párhuzamosan, attól szakaszonként különböző távolságra.
    - Nyomkövetési gyakorlat
        - a gépkocsi irányítása előre- és hátramenetben meghatározott nyomvonalon,
        - irányjelző használatának elsajátítása.
    - Megközelítési gyakorlat
        - oszlop megközelítése (50 cm-en belül) előremenetben,
        - oszlop megközelítése (50 cm-en belül) hátramenetben,
        - oszlop megérintése előremenetben,

        - oszlop megérintése hátramenetben.
    - Kormányzás finommenetben
        - szlalom menet előremenetben, legalább öt oszlop felállításával, melyeket egymástól kb. 7 méterre, egy kb. 7 méter széles útszakaszon felállítva kell elhelyezni.
    - Önálló menetek
        - dinamikus elindulás (3 másodpercen belül),
        - sebességváltások,
        - megállás járdaszegély mellett jobb és bal oldalon, adott pontnál,
        - kézifék használata.
    - Megállás és elindulás emelkedőn
        - a feladatot legalább 10 %-os emelkedőn kell elvégezni. A hátragurulás 50 cm-nél nem lehet hosszabb.
    - Megfordulás hátramenettel ("Y" megfordulás)
        - a feladatot egy kb. 7 méter széles útszakaszon kell végrehajtani,
        - a megfordulási szándékot (az elindulást) irányjelzővel jelezni kell.
    - Beállás merőleges várakozóhelyre
        - előremenetben balra és jobbra,
        - hátramenetben balra és jobbra.
    - Beállás az úttest szélével párhuzamos várakozó-helyre
        - előremenetben jobbra, balra,
        - hátramentben jobbra, balra.
    - Beállás ferde (45°-os) várakozóhelyre
        - előremenetben jobbra, balra,
        - hátramentben jobbra, balra.
    - Megfordulás útkereszteződésben hátramenettel
        - jobbra kis íven.
    - Intenzív fékezés
        - különböző sebességekről kezdve (20, 30 km/h) végezzenek intenzív fékezést, előzetesen becsüljék meg, majd hasonlítsák össze a fékutak hosszát,
        - a gyakorlások végére a jármű sebessége a fékezés kezdetén,
        - száraz úton 35-40 km/h, nedves úton 25-30 km/h legyen (a fékút nem lehet több, mint 14 m)